

Likabehandlingsplan mot trakasserier, diskriminering och kränkande behandling

Grundskola, förskoleklass och fritidshem, läsåret 2021-2022

Foto: Isabella Thorsson, 21 maj 2021

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Skolledningens ställningstagande	4
Himalajaskolas vision	4
Om planen.....	5
Definitioner av begrepp	5
De sju diskrimineringsgrunderna:.....	6
Ansvar.....	7
Det är rektors ansvar att:	7
Det är personalens ansvar att:	7
Det är elevernas ansvar att:	7
Det är likabehandlingsteamets ansvar att:.....	7
Främjande arbete	8
I vår strävan mot visionen arbetar vi med att:.....	8
Kartläggning	9
Kartläggning sker genom:.....	9
Utvärdering av likabehandlingsplanen i skolan.....	10
Mål.....	10
Analys skola.....	10
Mål.....	10
Åtgärder/Ansvarig	10
Analys fritidshem.....	11
Mål.....	11
Åtgärder Ansvarig/all personal.....	11
Förebyggande arbete.....	12
Upprättande av ny plan.....	12
Handlingsplan	13
Om likabehandlingsteamet INTE ska hantera incident mellan elever:.....	13
Åtgärder vid kränkande behandling/diskriminering mellan elever:	13
Vidare åtgärder	14
Rutiner vid vuxnas kränkningar/trakasserier/diskriminering gentemot elev	14
Rutiner vid elevs kränkningar/trakasserier/diskriminering gentemot vuxen	14
Dokumentation	15
Informationsblad till vårdnadshavare	16

Bakgrund

Likabehandlingsplanen syftar till att kvalitetssäkra likabehandlingsarbetet. Detta styrs av nedanstående lagar.

Skollag 2010:800 1 kap. 5 §

”Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.”

Skollag 2010:800 6 kap. 8 §

”Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.”

Diskrimineringslag 2008:567 1 kap. 1 §

”Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.”

Skolledningens ställningstagande

På Himalajaskolan arbetar vi för att alla elever får det stöd och den hjälp de behöver för att nå så långt det är möjligt i både sin personliga som sociala och kunskapsmässiga utveckling. Elever har olika förutsättningar att lyckas i skolan och vår uppgift är att med hänsyn till elevernas förutsättningar skapa en verksamhet där alla lyckas på sitt sätt! Likabehandlingsplanen är en viktig del i detta arbete då den är vårt eget rättesnöre för hur vi ska bemöta elever, vårdnadshavare och personal som på något sätt upplever att någon känner sig orättvist behandlad eller inte får det stöd den behöver.

Likabehandlingsplanen har utarbetats, i enlighet med skollagen och diskrimineringslagen, av likabehandlingsteamet och rektor. Planen ska, med stöd av likabehandlingsteamet och rektor i samband med varje nytt läsår, diskuteras/förankras i arbetslaget och på elevråd/klassråd samt på föräldramöten. Likabehandlingsplanen ska dessutom vara ett återkommande arbetsmaterial i den ordinarie pedagogiska undervisningen.

Himalajaskolas vision

Skolan och fritidshemmet verkar för att alla elever har det bra i skolan. Skolans ledord är:

- Trygghet
- Kunskap
- Jämlikhet

Likabehandlingsteamet på Himalajaskolan består av:

Sussie Levin Elb, fritidspedagog
Carola Ring, lärare
Lovisa Berg, lärare
Susie Hallinder, fritidsledare

Om planen

- Likabehandlingsplanen upprättas årligen och utvärderas i maj/juni.
- Ansvar för att upprätta och utvärdera planen har rektor och likabehandlingsteamet.
- Vid upprättande av ny plan tas hänsyn till analyser som gjorts kring de mål och insatser som var gällande under senaste året.
- Elever deltar i upprättandet och utvärderingen av planen.
- All personal arbetar aktivt med planens innehåll och målsättning.

Definitioner av begrepp

Kränkande behandling kan delas in i diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling:

Kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet, men saknar koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till kränkande behandling räknas inte befogade tillrättavisningar som syftar till att upprätthålla ordning och god miljö för eleverna.

Diskriminering är när skolan som organisation missgynnar en elev och det har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller könsöverskridande identitet och uttryck.

Direkt diskriminering är när en elev missgynnas och det har en direkt koppling till diskrimineringsgrunderna. Exempelvis funktionshindrad elev som ej ges möjlighet att följa med på utflykt.

Indirekt diskriminering är när en elev missgynnas utifrån diskrimineringsgrunderna, genom att samtliga behandlas lika. Exempelvis alla elever serveras samma mat, då diskriminerar skolan indirekt de elever som p.g.a. religiösa skäl behöver annan mat.

Trakasserier sker utifrån diskrimineringsgrunderna. Både personal och elever kan göra sig skyldiga till trakasserier. Det är trakasserier när en elev kränks på grund av en vårdnadshavares sexuella läggning, funktionshinder etcetera.

De sju diskrimineringsgrunderna:

- **Ålder** - Uppnådd levnadsålder.
- **Könsöverskridande identitet och uttryck** - Man identifierar sig inte med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man.
- **Kön** - Biologiskt kön.
- **Etnisk tillhörighet** - Nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.
- **Religion och annan trosuppfattning** - Uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning.
- **Sexuell läggning** - Homosexuell, bisexuell, heterosexuell eller annan sexuell läggning.
- **Funktionshinder** - Varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Ansvar

Det är rektors ansvar att:

- Årligen upprätta och utvärdera en likabehandlingsplan i samarbete med personal, elev och vårdnadshavare.
- Likabehandlingsplanen delas ut till samtliga familjer under september månad i samband med föräldramöte eller via post.
- Se till att all personal, elev och vårdnadshavare är insatta i vad som står i likabehandlingsplanen.
- Om skolan får kännedom om att diskriminering eller annan kränkande behandling förekommer, se till att utredning görs och åtgärder vidtas.

Det är personalens ansvar att:

- Aktivt arbeta utifrån likabehandlingsplanens mål och vision på ett främjande och förebyggande sätt.
- Vid kännedom om diskriminering eller annan kränkande behandling dokumentera detta samt kontakta likabehandlingsteamet.

Det är elevernas ansvar att:

- Uppsöka en personal eller vuxen i hemmet och berätta om något har hänt eller om något inte känns bra. Detta gäller både om det handlar om en själv eller om det handlar om någon annan.

Det är likabehandlingsteamets ansvar att:

- Kartlägga, upprätta mål och utvärdera likabehandlingsplanen i samarbete med rektor och elever.
- Dokumentera likabehandlingsarbetet.
- Dokumentera alla elevärenden som tas upp i teamet.
- Avstämning av läget i verksamheten görs en gång i månaden och att dessa träffar dokumenteras samt att alla rapporter skickas till rektor och skolassistent.

Främjande arbete

I vår strävan mot visionen arbetar vi med att:

- I undervisningen samtala och diskutera kring de sju diskrimineringsgrunderna.
- Ha regelbundna samtal om värdegrunden, och exempelvis kompisrelationer vid klassråd och elevråd
- Eleverna lär känna varandra över klassgränserna
- Genomföra trygghetsvandringar på skolområdet
- Vid läsårets första föräldramöte informeras vårdnadshavare om skolans likabehandlingsarbete och likabehandlingsplan. Så även under föräldraråd.
- Frågor kring likabehandling tas upp vid utvecklingssamtal
- Inför varje utvecklingssamtal skickas trivsselfrågor hem. Dessa sammanställs för att få en tydlig bild av läget.
- På mellanstadiet diskutera bl. a sex och samlevnad och könsroller
- Skolsköterskan genomför hälsosamtal med förskoleklassen
- Skolgården stimulerar till lek och aktiviteter
- Vid rasterna finns rastvakter ute bland eleverna. Två bestämda pedagoger har ett extra ansvar för aktiviteter och konflikthantering.
- Pedagoger erbjuder dagligen rörelseaktiviteter. Dessa främjar både hälsa och elevers samhörighet då de är klassöverskridande.
- Det finns en stående punkt vid varje arbetslagsträff att lyfta likabehandlingsarbetet
- En gång varje termin organiserar rektor föräldraråd där vårdnadshavare är välkomna att bidra i diskussioner med syfte att utveckla skolans verksamhet

Kartläggning

Kartläggning sker genom:

Insats	Tidpunkt	Ansvar
Observationer av individ och grupp	Kontinuerligt under hela året	Arbetslaget
Reflekterande samtal i arbetslaget	En gång i veckan	Arbetslaget
Trivselenkät	Hösttermin och Vårtermin	Likabehandlingsteamet
Analys av resultat i enkäter	I direkt anslutning till genomförda enkäter	Likabehandlingsteamet
Incidentrapport	Löpande under året	Arbetslaget
Kontinuerliga samtal i klasserna om hur man behandlar andra via mobiltelefon, dator etc.	Löpande under året	Arbetslaget

De ovanstående punkterna sammanställs och ligger sedan till grund för hur arbetet med diskriminering och kränkande behandling ska bedrivas. Verksamhetens behov kartläggs på nivåerna individ, grupp och organisation.

Utvärdering av likabehandlingsplanen i skolan

Mål

- Att fortsätta arbetet för ökad arbetsro i grupperna som gör att eleverna kan fokusera på arbetsuppgifterna.
- Att eleverna ska uppleva att de vuxna är engagerade i värdegrundsarbetet i skolan.
- Att eleverna ska uppleva att de är trygga på alla platser i skolan.
- Att alla som arbetar på Himalajaskolan följer en arbetsgång som har elevens utveckling i fokus och som är oberoende vilken klass man går i.

Analys skola

Underlag för analys samlas in genom enkäter, intervjuer samt sammanställning av elevernas måluppfyllelse.

Mål

- Att skolans resurser fördelas så att alla elever ges förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin utveckling, socialt och kunskapsmässigt.
- Att alla, elever och personal, känner sig trygga och trivs i skolan samt att ingen elev eller personal upplever sig diskriminerade eller utsatta för kränkande behandling i någon form under någon del av dagen.
- Att samverka med vårdnadshavare för att öka förutsättningarna för alla elever ska känna sig trygga och nå skolans mål.

Åtgärder/Ansvarig

- Ständigt utvärdera undervisning och övrig verksamhet i skolan utifrån ett elevhälsoperspektiv. Detta sker i EHM var sjätte vecka och uppföljning av EHM sker mellan varje möte. EHM ringar in elevernas behov och utifrån det kan resursfördelning göras. Rektor är ytterst ansvarig för resursfördelning och skolans personal är ansvarig för att elevernas behov når rektor via EHM.

- Varje vecka på arbetslagsmötet finns en punkt då pedagogerna tillsammans ser över behov och fördelar resurser.
- Skolans personal är lyhörd för elevers olika sätt att ta till sig undervisningen och förmåga att visa vad de lärt sig. Lärare deltar i utbildningsinsatser med målet att utveckla undervisning och kompetensen för bedömning. Ansvariga för detta är rektor, lärare och annan personal som är delaktiga i elevernas utbildning.
- På skolan finns ett likabehandlingsteam som samlar in information och föreslår trygghetsskapande åtgärder och tillser att åtgärder följs upp.
- Samtliga verksamheter på skolan samverkar för att nå och möta elever och grupper på bästa vis.
- Varje termin genomförs utvecklingssamtal som handlar om föregående termins måloppfyllelse. Vid samtalet görs en överenskommelse mellan elev, mentor och vårdnadshavare vad eleven kan behöva träna på. Överenskommelsen innehåller en rollfördelning som tillskriver vårdnadshavare, mentor och elev ett delat ansvar för att träningen genomförs. Uppföljning sker vid kommande utvecklingssamtal. Ansvarig för samtalen och överenskommelsen är mentor/klasslärare.

Analys fritidshem

Analys sker genom enkäter gjorda av elever och föräldrar en gång per termin.

Mål

- Anpassa verksamheten efter gruppens behov och individens önskemål.
- Jobba för barnens inflytande och delaktighet i verksamheten.
- Utveckla barnens känsla för att ta ansvar för sig själv och sin omgivning. Barnen ska bli ansvarstagande och empatiska.
- Alla barn ska känna sig trygga i gruppen och bli starka i sig själva.

Åtgärder Ansvarig/all personal

- Vid behov delas elevgruppen, så att alla får möjlighet att känna delaktighet och få komma till tals.
- Ge eleverna utrymme att välja aktivitet utifrån intresse.
- Alla elever och personal genomför vissa aktiviteter tillsammans som uppmuntrar till samarbete och vi-känsla.
- Temaarbete med fokus på värdegrunden.

- Låta eleverna vara med, planera och genomföra egna aktiviteter.
- Inventering av aktiviteter sker minst två gånger per termin där eleverna ges möjlighet att vara med och planera och utvärdera verksamheten.
- Fritids samverkar med skola samt elevhälsoteam för att nå och möta elever och grupper på bästa vis.

Förebyggande arbete

- All personal på skolan och fritidshemmet är viktiga förebilder
- Innehållet i handlingsplanen går igenom och diskuteras vid läsårsstart samt att planen kontinuerligt tas upp till diskussion på klassråd, elevråd och vid varje arbetslagsmöte under läsåret.
- Frågor kring kränkande behandling och mobbning tas också upp vid utvecklingssamtal och medarbetarsamtal.
- Observationer i verksamheten görs och följs upp och analyseras kontinuerligt.
- Handlingsplanen lämnas till föräldraföreningen för att de aktivt ska kunna ta del av och yttra sig över den.
- Elevrådet lämnar förslag på ändringar inför upprättandet av handlingsplanen vid sista elevrådsmötet på vårterminen.
- Ansvarig pedagog diskuterar med eleverna om likabehandlingsplanen vid läsårets start och ansvarar också för att planen och diskussionen kring den finns med som en stående punkt vid klassråd.

Upprättande av ny plan

Likabehandlingsteamet utvärderar varje vår det gångna året genom att analysera och sammanställa elevenkäter samt genom samtal med kollegor. Synpunkter från vårdnadshavare inhämtas både genom Skolinspektionens enkät, samt vid föräldraråd och föräldramöten vid varje läsårsstart. Likabehandlingsteamet tillsammans med rektor ansvarar sedan för att revidera samt komplettera verksamhetens likabehandlingsplan.

Handlingsplan

Om likabehandlingsteamet INTE ska hantera incident mellan elever:

1. Prata med den elev som kränkt
  - a) Fråga eleven om hen vet varför vi ska prata
  - b) Var, när, hur?
  - c) Vittnen?
  - d) Har det förekommit tidigare? Relation till den andre?
  - e) Fråga om eleven kan tänka sig att möta den som utsatts, för en överenskommelse.
  - f) Säga till om att allt vi talat om stannar i rummet.
2. Hör eventuellt nytillkomna vittnen.
3. Om parterna samtycker, genomförs en överenskommelse som innefattar: a) En ”ursäkt”/godtagande av ursäkt b) En överenskommelse om fortsättningen (kränkningar ska upphöra samt vad eleven ska göra om kränkningarna fortsätter) c) Säga till om att allt vi talat om stannar i rummet d) Bestämna tillfälle/tillfällen för uppföljning
4. Informera vårdnadshavare om elevernas utsagor samt åtgärd (överenskommelse och uppföljning)
5. Skriv incidentrapport, underteckna den och lämna över till Likabehandlingsteamet.

Åtgärder vid kränkande behandling/diskriminering mellan elever:

1. Du får kännedom om att en elev kränker en annan elev
2. Prata med den utsatte och anteckna
  - a) Var, när, hur?
  - b) Vittnen?
  - c) Har det förekommit tidigare? Relation till den andre?
  - d) Fråga den utsatte om denne kan tänka sig att möta den som kränkt, för en överenskommelse.
  - e) Säga till om att allt vi talat om stannar i rummet.
3. Hör eventuella vittnen, enligt ovan.
4. Kontrollera om elev som kränkt, gjort det tidigare. Om detta är fallet ska ärendet lämnas vidare till Likabehandlingsteamet. Alternativt kontakta kurator/rektor omgående för beslut.
5. Incidentrapport lämnas in omgående då Likabehandlingsteamet tar över.
6. Informera klassföreståndare.

7. Om Likabehandlingsteamet inte omedelbart kan hantera incidenten: Informera vårdnadshavare (samma dag som det hänt) om det som kommit fram och att vi ska fortsätta utreda nästa skoldag.

Vidare åtgärder

1. Samtal med Likabehandlingsteam
2. Samtal med rektor och vårdnadshavare
3. Elever som ofta är inblandade i incidenter lyfts på EHM för vidare handlingsplan.
4. Rektor kan med stöd av skollagen tillämpa disciplinära åtgärder enligt skollagen kap 5 för att upprätthålla en trygg miljö för alla elever. Detta innebär att elev, för att kunna trygga andras säkerhet, kan bli avstängd för en tid eller bli förflyttad till annan skolenhet.
5. Anmälan till socialtjänst och/eller polis görs av rektor.

Rutiner vid vuxnas

kränkningar/trakasserier/diskriminering gentemot elev

- Den personal som får vetskap om kränkning/trakasseri, skall kontakta rektor.
- Rektor skapar sig en bild av det inträffade genom samtal med berörda.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare.
- Rektor ansvarar för att händelsen utreds och att åtgärder vidtas, t ex ytterligare samtal.
- Rektor kontaktar vid behov facklig representant.
- Rektor ansvarar för att dokumentation sker och förvaras.
- Rektor ansvarar för att återkoppling sker kring de insatser och åtgärder som gjorts, tillsammans med vårdnadshavare och personal.

Rutiner vid elevs kränkningar/trakasserier/diskriminering gentemot vuxen

- Personal ansvarar för att själv eller med hjälp av kollegor kontakta rektor.
- Rektor skapar sig en bild av det inträffade genom samtal med berörda.
- Rektor kontaktar vårdnadshavare.
- Rektor ansvarar för att händelsen utreds och att åtgärder vidtas, t ex ytterligare samtal.
- Rektor kontaktar vid behov facklig representant.

- Rektor ansvarar för att dokumentation sker och förvaras.
- Rektor ansvarar för att återkoppling sker kring de insatser och åtgärder som gjorts, tillsammans med vårdnadshavare och personal.

Dokumentation

1. Incidentrapporter och övrig dokumentation och åtgärder skrivs vid enskilda händelser av inblandad personal.
2. Likabehandlingsteamet ansvarar för att skicka rapporterna till rektor och skolassistent.
3. Uppföljningsmöten dokumenteras av Likabehandlingsteamet.
4. Dokumentation förvaras inlåst.
5. Återkoppling i arbetslaget om de insatser och åtgärder som gjorts.
6. Uppföljningssamtal med föräldrar kring den uppkomna situationen och om vidtagna åtgärder varit tillräckliga.

Informationsblad till vårdnadshavare

Personal och barn kan göra mycket men det är nödvändigt att ha ett nära och bra samarbete med hem och föräldrar. Du kan läsa mer om detta i Västerviks Kommuns förväntansdokument som går att hitta på www.vastervik.se

Visa tydligt för ditt/dina barn att du/ni inte accepterar kränkningar. Om alla tar avstånd från kränkande behandling får detta en positiv inverkan på barnen.

Berättar ditt/dina barn om någon som far illa, blir illa behandlad eller annat som inträffat i skolan, tveka då inte att kontakta personalen.

Fokusområden läsåret 2021/2022

Under läsåret kommer all personal på Himalajaskolan att arbeta för:

- Att eleverna når så långt de kan i sin kunskapsutveckling.
- Att alla elever kan känna att de har den arbetsro som krävs för att kunna prestera utifrån sin förmåga.
- Att alla elever ska uppleva att de vuxna är engagerade i värdegrundsarbetet i skolan.
- Att eleverna ska känna sig trygga överallt i skolan.
- Att vårdnadshavare ges möjlighet att vara delaktiga i sitt barns utbildning.

Vi kan alla hjälpas åt att skapa en skola där alla barn känner sig trygga och har det bra.

Avskiljs och återlämnas till skolan.

Jag/Vi har tagit del av Himalajaskolans likabehandlingsplan.

Barnets namn

.....

Vårdnadshavares underskrift .....

.....

Synpunkter:
